

NEZAVISNI KULTURNO-PROSVJETNI I INFORMATIVNI LIST

God. I. Pretpisati na inostranstvo
Godište Din 127—
Polugodište Din 60—
Tromjesečno Din 18—

Uredništvo i uprava: Kunduržiluk ulica broj 22/1.

15. novembra 1935. Sarajevo 19. šabana 1353.

Izlazi svakog petka

Rukopisi se primaju do
utorika u podne

Br. 7.

Muslimani moraju žrtve doprinositi

Esteziz bi-lahi

Ja ejuhale-izine amenu hel edul-kum ala tidharatin fundukim min ezabin ehim.

Kur'an-kerim.

Da dobro razmislimo, da svopva vjera ima u sebi srcima ljudi, sledbenici istinske i jedine Božje vjere moraju biti spremni na sve, pa i na najveće žrtve. U njihovo žrtvama će se ispoljiti veličina Islama, da žrtvama koje doprinosu doći će do svoje sreće i svoga spasenja. Žrtve učinjene za sveopću Božju vjeru Islama uzdignuće veliku boževansku vrijednost sledbenika Islama, žrtve će od njih učiniti istinske gospodare zemlje — hakiul-erd —, i sretnike u vječnom životu, koji će uživati vječnom blaženstvu zagrobnog života. Žrtve će njihovo boževanstvo donijeti svijetlo i rasvijetliti mu staze zemaljskog života, na kome se ljudi moraju spremati za svoju vječnu sreću. Ove žrtve učinjene za vjeru donijet će svima dobre i velike stvari, a onima koji te žrtve doprinosu veliko zadovoljstvo.

Sveomoguć Allah nas u poglavju šekar-ah poučava da se žrtve učinjene za vjeru — za veliki Božji Pravac — nastupljamo djelo što ga čovjek može u životu učiniti. Dragi Allah nam kaže: »O vjerniči! hoćete li da va zaputim i položim vam stepeniku i putu koji će vas upasti od teške putnje: — (To je) da vjerujete Boga i Njegovu poslanika i da se borite imetkom vašim i dušama vašim na Božjem putu. To će vam biti najbolje ako to samo znate i hoćete. — (Ako tako uzradite) Bog će vam oprostiti grijehe vaše i uvesti će vas u rajske bašće ispod kojih rijekote teku i u divne stanove vječnih rajsских vrtova. To je najveća pobjeda. Ima još jednu blagodat koja vam je draga: Slijedeć vam pomoć Božju i skora i brzu pobjedu. Oglasi pravovjernima ovu radnosnu vijest. — O vjerniči! Budite slobodniji Božji. Kako je u sebi Merjemina rekaš svom kaverijancima (ženeticima): Ko su moji pomagači u pozivanju Boga. Havarjirjati rekoh: Mi smo Božji pomagači. Jedan dio Izraelcihine je vjeronosna, a jedan dio nije vjeronosni. Mi smo stvarali i ojačali vjernike protiv nevjernika i oni su ostali pobjednici.

Sveomoguć Allah nam kaže da hoće da nas uputi na onaj rad i posao koji će nas spasiti teških muka zemaljskog i zagrobnog života. Taj najbolji rad koji može pojedinici i zajednici najviše koristi donijeti, je arđano i istinsko vjerovanje Boga i Njegovog Poslanika. Duša mora da se riješi svih spova i okova koji joj smetaju, mora se udignuće od one vjane i raditi te postignuti svoju sreću. Vjera u Boga i Njegovog Poslanika omogućuje je čovjeku da se uspine do visine svoje velikog boževanskog poziva. Duša oslobođena svih predrasuda na punom vjerom u Boga može osjetiti svoje zadovoljstvo u životu.

Da čovjek i zajednica postignu ovaj uspjeh uz čvrstu vjeru u Boga i Njegovog poslanika moraju biti spremni na najveće borbe i na najveće zadovoljstvo doprinositi žrtve za poljevo veličnog Božjeg Pravca — vjere Islama. Žrtve moraju biti i duševne i

tjelesne i materijalne. U toj borbi musliman ne smije pozlatiti svoga imetka, ne smije polaziti snage svojega tijela i razuma. Allah kaže da je to za pravovjerne najbolje ako oni shvataju i obziru svrhu svoga života. Musliman obdaren darom razuma mora uvijek razmišljati u ovom zadatku u životu, zato mora dolaziti do saznanja koje će ga gušiti, šta je za njega najbolje i makorisljeno.

Nagrada onima koji se žrtvuju za pobjedu vjere Islama je velika. Sveomoguć Allah kaže da će svima onima koji ne budu žrtvu za vječnog rajskeho grijeh, Oni će u vječnosti doći do pune svoje sreće, uživati u stanju koje ljudski um nije u mogućnosti da zamisli. Bog kaže, da će poživtvoine i iskrene vjernike uvesti u rajske vrtove i divne stane vječnih rajskeho blaženstva. Koji se u ovom zemaljskom životu žrtvuju zaslužio veliku nagradu. Vidjesmo šta nam Sveomoguć Allah kaže kakvo veliku nagradu će nam dati za vječnost i vječnog rajskeho blaženstva. Bog im opirašti grijehe, daje im da osjete najveće užike i kaže »to je najveća pobjeda.

Ali ovdje te vječne sreće i blaženstva u zagrobnom životu, poživtvoine muslimane kaže još jedna ista tako mila i draga nagrada. Sveomoguć Allah obaveza poživtvoine sledbenicih Njegovog Velikog Pravca, da će ih pratiti pomoć Njegova, i da će postignuti brzu i veliku pobjedu. Zato kaže svom Velikom Poslaniku da pravovjerne obhrabuje i kaže im radnosnu vijest. I zbilja muslimani su brzo izvještali veliku pobjedu. Historija svijeta ne poznaje sličan primjer postizanja velikih uspjeha kao što je to slučaj sa muslimanskim zajednicom, koja je svjesno žrtve doprinosila i tako išla od jedne pobjede do druge.

Bog nareduje sledbenicima svoga Velikog Pravca, da budu pomagači Njegovi. Bog je obdario ljude svim sposobnostima kako bi mogli shvatiti suštinu Velikog Božjeg Pravca i kako bi mogli izvršavati. Zato nam nam nareduje Allah nam u Kur'anu ističe primjer, kako je Isa sin Merjemino govorio svojim učenicima, hoće li ga pomagati u pozivanju u pravu i istinsku vjeru. Oni su mu odgovorili: Mi nam Božji pomagači. I zajedno s njim, Isa a. s. shvatio su Veliki Zadatak koji vjera na čovjeka stavlja. Oni se ozadali Isu a. s. i mi muslimani sledbenici Muhammed a. s. zadnje i najveće božje poslanike bez oklijevanja moramo se poveriti na primjerom učenika Isu a. s. i u dubine svoje duše reći: »Mi smo Božji pomagači.

Moramo svi zdušno prioziti uz veliki Božji Pravac i vjerovati i raditi sve što nam nareduje veliki Božji Pravac se istinskom vjerom i radnošću punim žrtvama i samoprijora postignućemo svoje ciljeve, doći ćemo do pobjede i tako izvještati poljevo Islama. Bog nam kaže, da je jedan dio Izraelcihine istinski vjeronosni i da je postignio najveće blagodat. Dakle, naša pobjeda je uvjetovana pravom vjerom u

Pravac drugih dobrih i vrlu dobrih stvari, Islamski Glas, denio je u svom 2. broju i vrlo dobro članak »Vazari i hutbe u džamijah, od politovana Usamuddin. To je upravo jedna dobra pretrada napisao egipetasko ministarstva vakufa, u kojem on upućuje u rad svojih vauza i hutbe. Ovakvo a. s. broja Islamskog Glasa izlazio je članak g. H. O. »Džima namaz, ga donesla ima vas sa sadržajem pomenukog članka.

Kako je vrlo važna stvar o kojoj govori i jedna i druga članak: održavanje vauza i hutbe, te kako se o njima gleda ta stvar na potpuno dva različita načina, to ču je ovaj pokušaj da to istaknem i karakteriziram i da sa svoje strane stav uskoliko nadopunim.

De bi se to bilo jasnije, a i radi što boljeg razmatranja stvari u pravu članka, napisao, da je potrebno da nam stvari naradom i posue istaknem. To da učinim i sa čovjekom koji je u ovom članaku.

Kao što je već poznato, prvi članak se sastoji iz upute vauza i hadithima u njihov rad, i te upute su stvarno i apsolutno trajne vrijednosti. One su istinski: »Svi imami i vaizi imaju se međusobno potpomagati da predobiju i privele svijet do istine njihova predavanja. — Predavač se ne smije ograničavati na ono učenje Kur'anških ajeta i haditha, nego je potrebno da se razumije u svemu pravome značenju, da bi se postignuće istine. Rijedi izasnje u ovaj Kur'an i hadisa znači biti smjernice u privođenju i javnom životu muslimana u Islamske zajednice. Kur'anaka ajeta i hadisi moraju biti ličik koji će muslimane ličiti od društvenih bolesti, oni moraju da ona sja koje podizaju težnje islamske zajednice potisnu a posrećne savremenošću života. Mora se poduzeti borba protiv ahalnih plja i hazzardnih igara kao i protiv svaga onoga što radi razum, moral, instak i d. — Kod sudobijanja dubinskih društvenih bolesti mora se ubjeđivati dokazima potkripijati a služnost moraju slušati i prisustvovati predavanjima i vauzima. Kod predavanja se mora učiti i razumjeti sa svoje strane, a predavač se mora opasati sa svoje sredine kojoj predaje.

Hutbe u džimih treba da budu što više potkani savjetima i uputama. Ključni se otvaranja kod učenja hutbe, da bi se iskristisile vrijedne i upotrijebile za vauz i predavanje.

Silamska će predavač na jasna način izložiti glavne smjernice svoje teme, da to postane njihova duševna sadržina i nakon predavanja. Upozorio se da podržavaju haditha i prijetelje svoje sa svojim suždenjima, da se sa svim onim savjetima, uputama i obidit se ispoljavati naprama njemu nepriznatielja i mržnje.

Duknost je hadithima, predavanjima i profesorima da siladu svoj istinski trud oko izražavanja bratstvo elve i utvrđivanja Islamske vjere i njezovja vauza i hutbe, da nam daju vauza o Islamskoj solidarnosti kao i međusobnoj saradnji i potpomaganju. Svojim predavanjima treba da kod svijeta is sa silu potpuno sadržuje i mržnju, da se iz njihovih zraaka istupaje korist, mržnja, skriptost i ne-

Jednako Bog, Njegovog Poslanika i odredbe koje nam je on naredio da ih izvršavamo. Brate muslimi!

U ovim Kur'aniskim ajetima je izložen put kako ćemo steći svoju rezmajuku i zagrobnu sreću. Bog nas izvještava samo na ono što će poslužiti našem duševnom i materijalnom moru, nasiljati da se koristi svima dobrima koja

Hutbe i naši imami i vauzovi i naši vaizi

prijetelstvo, to duševna bolest koja se kodnice svakoim stvarom napravlja. Predavanja treba prekriti primjerima iz Islamske istorije da se uče uzorci zbog kojih su muslimani osvajali, napredovali i ulazili kao pobjednici u životnu borbu. Jaka se ima mor obhrabriti avu do te dok se ne postigne prava svrha predavanja, dok se savjeti predavača ne usliju u dušu silamska i dok se ne počne savjet primjenjivati u životu.

Svrha vauza je da se svijet poudi o principima vjere, da njima bude rukovodna krs čitav život, da vauz opasati na dobro i plemenito. Oni moraju poticati avu sja koja se ne uvrijedi u jednu sredinu.

O Usamuddin mervizima članka svojih silamskih vauza, »Svi (svi) vauzi stježu vrijednost za hutbe, koje u sebi sadrže moralne, etičke i vjerske ponke. Ove hutbe treba da budu predavanje i u našem jeziku i od toga pristupiti svijet pri ponke, jer njima je na samim dušama polja a značaj hutbe koja se uči kod nas potpuno.

Sada nam je potpuno jasno gdje je težiste sadržajna članka, i ave bi se ukoliko moglo reći ovako: vrlo velika je važnost vauza i hutbe, a da bi one upale i odgovarali svim svojim dužnost i istine, i vauza da pridobiju i privele svijet do istine njihova predavanja; islanjanje treba da budu potkripijela ubjeđivajim dokazima; da nastoje da stav otkor govora potpuno duševna vjeronosna i istinska. Napokon, stvari koje se obhrabuju treba da odgovaraju sredini kojoj se predaje. Stvari koje značeja u vjerskim, kulturno-prosvjetni i moralni život muslimana imaju prednost. Ove teme koje ne mogu djelovati na silamska, kao i one stvari koje njima su kmentima, važnosti (prijetke mudri) nije potrebno izostaviti. Predavanje, da sve ovo u mnogo džima savjet naprave od našeg vzhovnog vjeronosja starješina i drugih odličnijih faktora.

Članak gospodina O. H. »Džima namaz, je na samim drugim način. De bi li hoće napaziti ta razlika u gledanju na stvar o kojoj govorimo, i ovisio članak navodno naša istaknutija istina. Najprije navodi ajeta: »O vjernici, a petak kada budete posavani na džimu namaza, poduzite Božijem pravcu (namazu). A ostavite kupovinu (kao i sve druge poslove); ako znanst, to je za vas najbolje. Zatim ajete ovde milili: »... da bi se ljudi jedinstvo sedmimo obavili i svoje misli ismislili, doli sa svopredavanja se predložuje vjeste najodličniji obaviti džimu namaza i saizvesti potrebne savjete.

Dalje veli g. O. H. da ne negladaju muslimani ostavljati svoj posao i prekidati savjete, i ostati bi u džimam. Medutim, savjete veli jednako se odložiti i ostati savjete jednom sedmimo — na džimu, a ako veli jednako, gledamo da u džimam siladno ne ostavimo vije osim koliko možemo obaviti dva rekata namaza. Tada bi trebalo da vauza potpuno tiskaju u džimam i vauza i hutbe, jer nam taj način najviše odgovara. Musliman mora biti potpuno nezamisljivo od nepriznatielja u džimam. Za ovake je džimam kao za pluća kaka.

Pošto je Muhammed a. s. mnogo poljašo

ja mu je Bog dao da tako izvuje pobjedu svojeve vjere Islama. Tom pobjedom postizavamo i svoju ličnu pobjedu jer nam taj način najviše odgovara. Musliman mora biti potpuno nezamisljivo od nepriznatielja u džimam i naka su nam sve žrtve lake i drage.

POLITIČKI PREGLED:

Ministar pravde g. dr. Miškulin o donošenju političkih zakona

Na svojem inspekcijom putovanju po Lici ministar pravde g. dr. Miškulin pri posjeti mjesta Moštin, održao je predsjedniku općine, rečeno je između ostalog i ovo:

— Uvjerava vas, da Kraljevska vlada shvaća dobro ekonomski i socijalni položaj naše zemlje. Kraljevska vlada je poduzela sve, što finansijske prilike dozvoljavaju, da pomogne našim seljacima, da se oporave od rata, od kojih su naša sela, naročito dužina, o nećadima, koji su smatrali narod ove godine, a obzirom na slabu ljetinu.

Daleko bi me odvelo da to ističem dalje, ali jedno mogu da naglasim: da se brije, oduke i do sada izvedene mjere. Kraljevska vlada, osjećajući i ona, da je riječ ojezire, jer je vlada spremna da u tom pogledu ide do svih granica mogućnosti.

Zatim je ministar g. dr. Miškulin prešao na izlaganja o političkoj situaciji, te je u glavnom rekao ovo:

Nije cilj da uzlazim u analizu današnjih političkih prilika. Može se jedino da istaknem, da je Kraljevska vlada vjerna onom programu koji je izložila u svojoj deklaraciji, a koji ide za tim, da se u drжави stvoriti potpuno unirene među građanstvom i da se tim načinom uzmogne doći do potpunog normalizacije naših političkih prilika. Pogrešno misli onih koji drže, da ova Kraljevska vlada izbjegava donošenje onih političkih zakona, koji je običala donijeti. Ona ih ne misli izbjegiti. Vlada je u tome imala izvanjskih prepreka, koje su spriječile brzu realizaciju ovog zadatka, ali ga ne smiju i ne mogu onemogućiti.

Isto tako pogrešno je i mišljenje onih koji drže, da vlada u tom pravcu omlačavaše i prelazi preko onih za data, koji se u izvršenju svega toga nameću i samoj današnjoj skupštini. Izvršenje političkih zakona, koje su izdane od volike političke važnosti izvede u saglasnosti i uz pomoć naroda, nego pretaštvanstva, da u tom pravcu ne bi izvršilo one zadatke, koje mu današnji važni politički momenat nameće.

Nisu promašili tako tvrditi, da je današnja općica, kao i ona u vrijeme današnjih redovina, uviđala i uviđa da je Kraljevska vlada u tom pogledu pokazala nam samo dobru volju, već i savjestan uspjeh, što je najbolji znak, da je ne samo na dobrom putu, već i da se spremna da izvrši svaku zahtjevu, koja se u realizaciju programa, koji je sebi stavila kao glavni a možda i jedini zadatak.

Hvali će položiti živote za ovu državu

U nedjelju 11. novembra održan je u Trogiru u Dalmaciji veliki zbor, kome je prisustvovalo preko 10.000 pristalica dra Mačeka. Na zboru je izvedeno ostalih govornika govornik i Stjepan Matijević, koji je u svom govoru izjavio ostalo rečeno.

Naši protivnici su nam predviđali da smo tobože protiv ove države. — Koliko je to glupo i nalvno. Zar moće dovesti ljudi sposoban da ruši svoje životnu kuću. Nije država u opasnosti od nas, već je u opasnosti od naših neprijatelja. Nije država nezauzeta od nas na položaje. Braćo mi poručimo svima, koji nas nazivaju protivnicima ove države:

Ako zatreba, mi ćemo za ovu državu zajednicu i svoje živote položiti.

Ako tražimo da se prilike u zemlji preurede i da se stvorí jedno drugačije bolje stanje, to ne znači da smo protiv ove države. Tražimo, da se povelje istraga protiv svih onih, koji su odnijeli novac iz državne kase. Korupcionalni ne smiju da se šetaju na pobodu. I, evo, vidite kod nas, da smo tražili namreda, ali ne da se smo protiv svoje države. Niti smo protiv ove države, niti smo protiv braće Srba, jer naš zajednički život u slozi znači za nas bolju budućnost. Mi smo protiv lopova pa makar oni bili među Srbima ili među Hrvatima, jer lopovi nam siju srž iz kostiju.

Otvorena je sesija Narodnog predstavništva

Dne 11. novembra jutro prije sazivanja Skupštine održavano su konferencije klubova između pojedinih klubova vođeni su pregovori za sporazuman izbor stalnih skupštinskih odbora.

Na sjednicu su došli svi ministri, osim dra Spahije, koji se vraća iz Pariza. Ulas dra Stojadinovića podržali su članovi svih amalačkih i političkih klubova. »Općizacije je sutra ujutro na manifestaciju pojedin političkim. Pošto je prošitan zapisnik predajećeg ministarstva, koji je riječ ministru dra Stojadinoviću, koji je pročitao ukaz Kraljevskog namjesništva:

U ime Njg. Velikostana Petra II. po milosti Božjoj i volji naroda. Kralj Jugoslavije. Mi Kraljevski namjesništvo na predlog našeg predstelnika vlade i ministara vanjskih poslova a na osnovu čl. 82 ustava i po saazlanju ministarskog savjeta riješili smo i riješavamo da se sjednice Narodne skupštine sazivaju u rodovan sazi 20. oktobra, a zatim 1. decembra i 1. novembra 1935. čitanjem ovog ukaza. Predsjednik vlade i ministar vanjskih poslova neka izvrši ovaj ukaz.

6. novembra 1935. u Beogradu. — Pavle, v. r. — Dr. Stanković, v. r. — Dr. Petrović, v. r.

Čitanje ukaza popratili su narodni poslanici klicanjem »vivo Kralju! Po pročitanom ukazu predsjednik Ćirić predložio je da se iduća sjednica održi u srijedu, 13. novembra u 9 sati prije podne. Zatim je izvršen izbor verifikacionog, administrativnog, četumetnog, finansijskog i odbora za smotbe i šalbe. Finansijski odbor imen 31, a ostali po 21 člana. Biraju se proporcionalno.

Nakon toga je održana sjednica sedma, u kojoj je dra Stojadinović pročitao analizu političke situacije, a zatim, izbor stalnih odbora u sastavu odbora se sutra u 4 sata podijeli po dne.

Pro demo sua

(POZABAVIMO SE O SEEL)

Nas muslimana u Bosni i Hercegovini nema mnogo. Jedno 5 posto jugoslavenskog pučanstva otpada na nas. Broj čitalacki muslimanske publike je poeve nezmatan. Jedva par hiljada muslimana može doći u obzir kao neka čitalacka publika. I iz tih razloga, da se ne mogu dobiti razvijenog svojeg štampa. Čitava naša muslimanska štampa sastoji se iz 2—8 mjesečnih književne revije i »Islamskog Glasas kao jedinog tjednika koji ima štić djelekuar u i on teško izlazi na kraj. No i to koliko imamo svoje štampa, koje moglo bi zadovoljiti naše potrebe, kada bi isti odgovarali na svoga zadatka. Zadatak naše štampe je prije svega da ističe i čuva naša islamski individualitet koji je potreban ne samo radi nas, nego i radi naše nacionalne historije u kojoj su muslimani imali poseban značaj. Ostalo je potrebno, da bi se zadovoljiti i muslimanskima štampa.

Sve povremene muslimanske publikacije najviše oskuđavaju u saradnicima čije rodove ne mogu da honoriraju. Mi muslimani nemamo dovoljno javnih radnika, koji bi bili voljni da se posvete stvaranju dobroga zajedništva. Neka inteligencija i svijetle i zauzeta dnevnom i sitnim brigama svojega takto, da ih ne preostaje vremena da se bavi sa nekim visim idealima, koji prevazilaze uske egoistički okvir. U današnje doba Ulemane kulture t. j. kada se neguje kult materije i zadržavaju kult duha, u današnje generacije imaju toliko mnogo zabava, raznoda i športskih igara, da nemogu ni dopjetati da misle svojom glavom i time razvijaju umne snage svoje.

Oni koji su pokrenuli »Islamski Glasas svoje otprilike tako misle: vidu, da kada su oni izabrali odlučiti se taj pothvat jasnio je da nisu bili među nekim sebičnim motovima koliko plemenitim pobudama za opće muslimansko dobro. Glavni urednik »Islamskog Glasas poznat je kao dobar musliman i agilan prosvijetli radnik. On

u listu zastupa jedan umjeren liberalno konzervativan amijer i po prirodi svoja zvanja preteno djeluje u moralno-etičkom pravcu. Ja saradujem Glasu u jednoj rubrici »Islamskog Glasas i isposmaem glavnog urednika na socijalno-političkom području. Ne mislim nikako, da li je »Islamski Glasas ponekad i preopširan za one koji nemaju strpljenja za obzibilne i znastvene rasprave, ali je to i prekratko za one koji bi željeli da se temeljitije upoznaju sa problemima koje obrađujemo. Mi često puta neke važne stvari izostavljamo, ali to je zato, jer opet moramo razgnetati tako da ne bi postali dosadni i suhoparni. U socijalnom životu nama su potrebna politička znanja koliko stručna i moralno-etična u individualnom.

Ja sam poznat kao najradikalnijim reformama sikon čovjek. Mnogi, koji ne mogu dobiti javno, kada kažu dvojice, mislemo raditi skupala u jednom listu koji je izrazito konfesionalan. To dolazi od toga, što je »Islamski Glasas nezavisan list, što je on proširen među onima kojima treba posvetiti najveće pažnje i najzad od tog što smo objebla politički neodoljivi i profeti idealizam po nam radimo samo za to da koristimo svoje želimo od naše javnosti jeste jedino priznanje da smo iskreni i da radimo samo za tvo da koristimo svoj zajednici i ako nas lista nije nišim zadula, pa da ojeistimo ono moralno zadovolstvo čiste i unirene savjesti. Iz toga slijedi S tim mi pružamo primjer da priprednici i vjerske škole inteligencije mogu raditi za jedno uz izvane uslove i strogu pojdaju reda kada jedni drugima ne smetaju. Tu saradnju mi ćemo produžiti i dalje ako »Islamski Glasas ostane u svojoj sadašnjoj liniji i ako ne zataji širokogrudnu toleranciju i idealizam među njegovim glavnim saradnicima.

Ovaklo riječi bilo je potrebno da se kaže i radi intimnijeg poznavanja između onih, koji saraduju u »Islamskom Glasu i onih koji ga čitaju.

Mi smo svjesni, da »Islamski Glasas sa svojim današnjim radom ne može zadovoljiti sve naše potrebe i zahtjeve koji se na njega stavljaju. Prije svega to mu ne dopuštaju materijalna sredstva sa kojima raspolaže. List je upuen isključivo na svoje pretpatnike i njihove pretpatke.

Pretpatnici na nema dovoljno a među njima i onih koji su iziskovali, koji bi blagovremeno podmirivali svoje pretpatke. S drugih strana list nema apsolutno nikakvih prihoda. Sini privednici, muslimanski svijet nema smisla za oglašavanje na bi list iz toga mogao crpiti neku korist. Zbog toga dešava se da list zahtjeva i takvu pomoć koja ne može pokriti najnužnije tehničko administrativne troškove svoje. Ako se uzme u obzir da na samom teritoriju sarajevskog Ulema medžlisa postoje 55 sraeko-vakufaka povjeravanja te 300 organiziranih dijematskih medžlisa, koji su u svakom slučaju i imalim našim muslimanima na našu i na našu važnost kulturno-prosvjetne i socijalno-političke misije koju bi mogao vršiti ovaj jedini muslimanski list, kada bi mu svaki u svojoj sredini našao po 10 redovitih pretpatnika i tako u toku 12 mjeseci mogao bi se izdvojiti za 50 dinara, a to bi nam bilo izvanredno, za to aramotu za ovako mizerano stanje naše neznatne muslimanske štampe, treba pripisati našoj cijeloj javnosti zajednici.

Materijalne oskuđice održavaju se i na moralnoj opremi »Islamskog Glasas. Njegova izvještacka služba nije dovoljno razvijena i mora se pomoći saradnicima svojim list nema stručnjaka koji bi sa svojim naučnim radovima redovito ispunjavali njegove stuppe naročito iz privrednog područja pa time obogatali štivo. »Islamski Glasas je list svih muslimana pa u njemu mora biti i mjesta svaki rad, koji je obiljan i korisno za musliman. O krupnim problemima muslimaninim trebalo bi dopuniti i diskusiju ali u našem smislu i etnomom tonu koji isključuje sterilnu polemiku i lične zavedice.

E. Bulbulović.

Bačke koje u Trebinju*)

Čitajući članak u »Novom Biharsu, »Iz posljednjih dana boravka muslimana u Trebinju od našeg poznatog pisca g. H. Mehmeda Handića, mnogo sam razmišljao o sadržaju toga članka. Naravno i onim odlomcima, gdje se govori o inkvizitoru i muslimanima postupački kao da su muslimani trebali paziti na svoje vanjšnosti. Stešene predložile potakne u me da razmišljam o našim prilikama i da se na ovome mjestu osvrnem na jednu takovu pojavu koju treba da obilno shvati svaki musliman, koji hoće i tebi svoje dijete odgojiti u pravu i čistu vjeru i ga učini muslimanom u pravom smislu te riječi, a ne vanjšnosti i vanjska muslimanska obilježja. Govor je o kapama sa strehom koje prislone nose daci muslimani trebinjske gimnazije.

Činjenica svakako neprijatna, kada se mirno posmatra, gledajući kao se ruše tradicije i osjećaji muslimana. Činjenica je još neprijatnija, kada se apsolutno sigurno zna, da je u tom Trebinju savršena isključivost. U ovom gimnazijama Herceg-Bosne — oim trebinjske — daci muslimani jednako nose fesove kao tradicionalno tolnju djedove i očeva, koji im daju muslimanske obilježja i ispoljava njihova vanjska pripadnost islamskoj zajednici. Nije ne pomisliti, da od tog vrst pitanja i stavova iz prakse da daci muslimani nose fesove, islamaska omladina kao i njihove izvjerne kolege, koji pohađaju trebinjsku gimnaziju, nose kape sa strehom, mjesto fesova na kojima im se zabranjuje dolazak u školu. To izaziva negodovanje kod svakog čestitog muslimana, koji teži i ima osjećaj da svojoj školi i svojoj zajednici i tim načinom principu nedostojivosti iskaza. Dačić rodiljci i svi iskreni muslimani bili su uvjereni, da će se povesti obilna radnja i digniti glas u obranu islamskih tradicija od strane poštenih vjerskih vlasti. Nastojanja su isključivo usudana, jer mjerodavci to savršeno mirno posmatraju, neretko i to me njeziranje i nakašteni ljudi nastoje isključivati da se iz kulturnog života izmisliti ove stvari, koje bi u narodne masne mogle unijeti nemir i nesposokstvo. Nole nije dačić kape nije nikakva ni državna ni odgojna potreba, pa da bi se moralo do krajinjih konsekvencija insistirati na tome. Naposljetku sve što treba učiniti, jeste to, da treba u interesu pravilnog odgoja omladine iz škole potpuno, letina je da se školici disciplinarni propisi moraju poštovati, ali je letina i to da se saklajati stvoreni po svoj pojedinac ne bi smjeli protezati na dake muslimane protiv njihovih tradicija, kao sveti amneta evakog napredna čovjeka.

Ove reke upućujemo na adresu poštovanih nastavnika trebinjske gimnazije i javno ih pitamo, na temelju kojeg propisa ne dovrljavaju islamskoj omladini nositi fesove. Molimo ih da uvide kakve odgojne greške kod islamske omladine nastaju nepotrebnim prisiljavanjem islamske omladine da nose kape kape. Mi muslimani, u ovom slučaju, da niko nije kompetentan da nareduje stvoru, koji se kose sa vjerskim propisima i tradicijama kada se ti vjerski propisi i njihovo vršenje zaštićeni i poštivani državnim zakonima.

Zato mjerodavci o ovom pitanju nijesu do sada mogli obilno razmišljati.

Fesovi, kao redovni rodolovci su nam elemente i dobroznemane pojave. Ovim rečima nije vrha iskradnje a najmanje pak vrijeđanje nsa koga. Bitno je da upozorimo nastavnika svijet trebinjske gimnazije na jednu pojavu koja muslimane vjerodaj kao građane svoje države zajednice. Mjerodavce molimo i u ovoj tražimo, da nam pokažu, da se u našim školama i tradicijama i da se iskreno i u puz islamske vjere poradi na tome, da erodjiojlojlojka islamaska omladina u Trebinju za vrijeme školske godine nosi fesove kao i njihova islamaska omladina po svim drugim školama. Ovi zahtjevi su ujedno i zahtjevi apsolutne vjere trebinjskih muslimana, on sa izasa njihove slobodne volje.

Trebinjske.

*) Ovi članak bio su: Izl. Sr. došlo je iz Trebinja sa 30—40 potpisna najuglednijih muslimana grada Trebinja.

VISOKO.

Ovije je 11. novembra objavljeno vjenčanje simpatične grice Ajije Durajlić, kćerke rahm. Muhameda zajednice iz Vinkog i g. Safveta Vražića iz knjigovodno uredništva tvornice kola i čobana. — Mladencima čestitamo i želimo svaku sreću u braku!

